

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatál: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyiltér petit sora 60 fillér.</p>
---	--	---

Miért nincs Csongrádnak piaca?

A gyümölcsstermelés ma már Csongrádon is azzal a reménnyel kecsegteti a gazdákat, kereskedőket, hogy valahára talán Csongrádnak is lesz jó piaca, olyan jó pica, mint Kecskemétnek.

Az az ami Csongrádon 9 frtért kel el — azt Kecskeméten 16 frtért vásárolják meg.

A mult héten történt, hogy mikor Csongrádon a szép barackot 11 frtjával vásárolták a külföldi kereskedők — akkor a kecskeméti kofák a szemét árút 9 frtjával vették össze a csongrádi gazdától és másnap Kecskemét piacán a külföldi kereskedők 16 frtot fizettek ezekért a selejtes árukért. Tehát Csongrád a legszebb árut is olcsóbban kénytelen itthon eladni, mint ahogy Kecskeméten birják a szemét árút értékesíteni.

Miért? Mert Csongrádnak még nincs jó piaca: Kecskemétnek pedig van.

De hát lehet-e ezen segíteni, le-

het-e reményelni, hogy Csongrádnak is lehet jó piacot teremteni?

Nagyon könnyen — csak tegyen úgy, mint Kecskeméten már sikerrel megpróbálták.

*

Melyek a főkéllékek?

Nem akarok akadémiai vitát kezdeni, csak elmondok egyetmást, ami a dologhoz tartozik.

A jó piac megteremtésének első feltétele az, hogy a külföldi figyelmé ide legyen irányítva. Erre már megtörtént a kezdeményezés, s lett is foganatja.

A birtokosok külön-külön nem fizethetik meg a reklámot — de ha összeállanak, s minden hold után 2—3 krt fizetnek, évente pár száz forint reklámmal ide csődíthetik Német- és Orosz-Lengyel ország nagynereskedőit, s olyan piacot teremthetnének, s olyan árakat érhetnének el, amilyenről pem is álmodtak.

De az árképződésnek főfeltétele az, hogy hozzáférhető legyenek az utak. Mit ér az, ha ide csődítjük a kereskedőket és ezek nem birnak

a rossz utak miatt a gyümölcshez hozzájutni.

Erre nézve szükséges lenne a négy fővonalon keskeny vágányú lóvonatra berendezett vasutat építeni a szőlők közé, hogy minden nap 5—6-szor forduljon a kocsiközlekedés a szőlők közül a vasuti rakodó házhoz, ahol a csomagolás és a feladás történhetnék. Persze ez a rakodó ház a vasút közelében lehetne deszkából építve. A lóvonatok költségeire elegendő lenne, ha a 4000 hold szőlőbirtokos holdanként 2—3 koronát fizetne, s ezért ingyen szállítást nyerne a lóvonaton.

De a hajók és vasutak is másképp használandók fel, mert a jelenlegi állapot tarthatatlan. A gyümölcs és szőlőszállítás idején nemcsak naponként kell a hajójáratoknak menni Szeged és Szolnok felé, de a szőlők alatt is legalább két rakodó helyet kell csinálni, ahova lóvonatú összeköttetést kell csinálni.

A vasuti szállítás pedig épen oly menetrendet kapott most, hogy ezzel tönkre lehet tenni a szépen megindult exportot. Ugyanis nem

T Á R C A.

Örvények.

— Eredeti regény a budapesti életből. —

27

Írta: **Négysz.**

A *«Rózsabimbó-mulató».*

A mulató éppen a legszenzációsabb, legváltozatosabb műsort ígérte, amelyet itt reprodukálunk:

Kizárólag magyar előadások.

Rózsabimbó-mulató!!

Felső-Király-utca és Galagonya-utca sarkán.

Uj! Uj! Uj! Uj! Uj! Uj! Uj!

Lodi és Todi

zenebohócok fellépte.

Vásárosi Ilka

exentrikus énekesnő.

Kökeményfy Adolf

komikus.

Elek Anna

magyar népdal énekesnő.

The Mhemshen Brothers

világhírű akrobaták.

Uj!

Bokros Mici

legújabb ének- és táncművész.

Uj!

Monsieur Duval

bűvész-mutatványai.

Végül! Uj! Végül!

Uj! Egy nyugtalan éjszaka. Uj!
bohózat.

Uj! Uj! Uj! Uj! Uj! Uj!

Szabad bemenet!

Olesó árak!

Pontos kiszolgálás!

Kifűnő szellőztetés!

Számos látogatásért esedezik a tulajdonos

Vogelhut Bernát.

Kizárólag magyar előadások.

Ilyen program azután csábitotta a kíváncsi emberiséget és tódultak esténként a »Rózsabimbó-mulató«-ba. Az inyenőbb fiatalok és meglett férfiak kíváncsiak voltak az új primadonnára, Bokros Micire, kit annyira kiemel a műsor.

Vogelhut úr, a tulajdonos, jól számított, — mikor estére telt házat, illetőleg kávéházat remélt. Az új csillag vonzotta az embereket s ettől sokat is várt mindenki, de legfőképp a felfedezője, a művésztrupp igazgatója. Azt az önértékes direktor nem engedte elvitatni, hogy óriási sikerei lesznek a leánynak és ezért az érdem egyedül és kizárólag az övé. Igaz, hogy a kávéház tulajdonosa nagy sikerek esetén megfelelő tiszteletdíjban részesítette és ezt az igazgató ebben az esetben már markában érezte.

A nagy siker.

Már a korai esteli órákban, mikor még

a délutáni törzsvendégek oszladoztak és egy kártya-párti valamin hajba kapva fölbomlott, ugyszólván akkor, midőn a a második söprést szokták végezni, már szállingóztak a »Rózsabimbó«-ba az emberek. Egy-kettőre aztán megtelt a mulató kíváncsiakkal, kik eljöttek feleségeikkel, majd egy-egy hivatalnokocská feszített valamelyik asztal mellett, később jöttek a kereskedő-segédék és legvégül a gaval-lérabb elem. Mindenki jó helyet akart szorítani magának, hogy jobban láthassa, tisztábban hallhassa az új énekesnőt.

Az nem bántotta ugyan az embereket, hogy nem volt éppen szabad a bemenet, mint a kávéház-tulajdonos plakátjain hirdette; illetőleg szabad volt a bemenet mindenkinek, aki letelepedés után a tányérozás megváltása fejében 20 krajcárt fizetett, ami kötelező volt.

Csakhamar csengetyű-szó hangzott a szinpad tájékaról.

Általános mozgolódás, a székeket igazították és minden szem a szinpad felé volt szegeződve.

Jókat mulattak a zenebohócok mókáin, amint csengőkön, nótákat játszanak, majd fadarabokon, aztán harmonikálnak, közben rettenetes arczfintorgatásokat, grimaszokat végezve, úgy, hogy kacaghatott a nézőközönség.

(Folyt. köv.)

Ferencz József keserűviz

az egyedül elismert kel-
lemes ízű természetes
— hasha jtoszer —

egyszer történt meg, hogy a déli órákban beszállított árúkat már nem lehetett feladni, s így csak másnap hajnalban indultak el útnak s harmadnap érkeztek a bécsi piacra romlott állapotban, s el kellett dobni. Holott Kecskeméten a hajnali 4 órakor megvásárolt árút már 5 órakor szállítja a vasút és este 6—7 órakor már el is van adva a bécsi piacon a kecskeméti gyümölcs.

*

Ezek lennének főbb irányelvei annak, hogy Csongrádnak jó piacot teremthessünk. Ennek előnyeit magyarázni felesleges.

Hát ki vegye kezébe ezt az ügyet? A szövetkezeti gazdák. A gyümölcs- és borértékesítő szövetkezet kap államsegélyt, kap ingyen tervekét és költségvetést a lövönatú közlekedés létesítésére:

létesíthetne a kosárfonásra telepet, mert tudni lehet, hogy itt évről-évre több pénz megy ki kosarakért, s télen a háziipar által keresethez juthatna a nép,

létesíthetne egy árúcsomagoló telepet, nagy fabódét a vasút mellett, ahol nyáron, ősszel foglalkoztathat néhány száz munkást, s nem kell a csongrádi gyümölcsöt előbb Kecskemétre vinni, hogy onnét kerüljön fel Bécsbe, mint most mult hetekben tették, mikor innét 46 vagon barackot vettek 9 és 10 frtjával Kecskemétre és Kecskeméten 16 frtjával vásárolták meg ugyanazt az árút a kereskedők és szállították Bécsbe,

*

Végül még egyet ohajtunk elmondani. Azt, hogy nemcsak a szövetkezeteknek együttesen, mert mi mindig azt ohajtjuk, hogy a két szövetkezet a gyümölcs- és borértékesítés terén együttesen dolgozzon — hanem a városi előljáróságának is van szerepe.

Kecskemétnak úgy lett virágzó gyümölcskereskedése, hogy a városment elől jó példával, s a buza-termelés helyett a gyümölcsstermelést üzte.

Az alispán úr rendeletet intézett most a vármegye községeihez a gyümölcsstermelés érdekében.

Csongrád előljárósága a gyümölcsös kertre még ráfizet. A kertész nem gondolja a Kossuth-tér, a városi udvar pázsitját, holott egy barkácsoló Csanyon remek szép diszkertet csinált a templom körül.

Egy vincellér iskolát végzett kertészre volna szüksége a városnak, aki aztán kezébe venné a gyümölcsstermelést.

Ha Csongrád község az újfalusi birtok eladási árából pár ezer frtot arra fordítana, hogy egy 200 holdas gyümölcsös létesítsen, akkor 4—5 év alatt csak barackból bekapathatna évente 200 ezer koronát, amit az újfalusi föld sohasem fog buza-termés mellett jövedelmezni.

Tessék gondolkodni ezek fölött — nem pedig emelni a pótdókat tudatlanságból és kigunyolni minden okos dolgot rosszakaratból.

Csongrád közönsége és a színészet.

Aki azt mondta, hogy Csongrád közönsége rossz, korrumpált, nincs benne semmi fogékonyság a haladás és szép iránt, azt fényesen lecáfolta az a színészet pártoló csongrádi közönség, mely a f. hó 21-én szorongásig megtöltötte a szinkört de az illető a szinkörbe nem szokott járni.

Én még sohasem láttam Hegyi páter-féle embereket a színházban. Azok az emberek, akik folyton a közönségre káromognak, hogy nem pártolják a művészetet — azok soha sem járnak a színházba.

Azokról az emberekről, akik a csongrádi közönség romlottságát emlegetik, azt állítván hogy itt minden második ember erkölcsileg romlott — azokról az sül ki utólag, hogy épen ők voltak a hibások, mert romlottságukról rossznak ítélték egész Csongrádot, amelynek népe és értelmisége a többi alföldi városok közt nem a legutolsó helyen áll, akár a felvilágosodás, akár a művészet pártolás dolgában.

A gazdag Félégyháza, Nagy-Kőrös munkásaival értelmesség dolgában a csongrádiak bármikor felvehetik a versenyt — értelmisége pedig többet áldoz a színészet ügyéért, mint a dúsgazdag szomszédvárosok legtöbbje.

Legyen csak felépítve az új szinkör és akkor még inkább ki fog fejlődni ez az érzék a népben is — a műveltség iránt való érzék és olyan színházi közönsége lesz ennek a kis Csongrádnak — hogy megirigyelhetnek a többi gazdag szomszéd városok is.

Hegyi mindig azt mondta, hogy a közönség rossz itten, mi pedig azt állítottuk, mikép a hiba ott van, hogy a nép lelkét rossz irányba terelik, elvadják vezetői.

Már most is, hogy a plébánia vezetése egy szelidlelkű főpap kezében van — a közönségben a jobb hajlamok kezdenek utat törni, ha pedig azt látná a nép, hogy lelkiügyének gondozói példát mutatnak a magyar irodalom és művészet pártolására — jót állok, hogy a csongrádi népben ellenállhatatlan erővel ébredne fel a műveltség iránt való hajlam és tömegesen keresné fel a színházat.

Hogy ez milyen nagy jelentőségű dolog: példa rá Miskolc városa, amely művészet pártolása útján lett Felső-Magyarországnak legvirágzóbb városává.

A hatóságokra e tekintetben nem lehet ok a panaszra. Vannak sokan, akik megszólják az előljáróság egyes tagjait azért, mert ritkán látogatják a színházat.

De azok elfelejtik, hogy közönséget csinálni csak úgy lehet, ha van jó színház is.

Sóhlya Gyula főjegyzőnek elvitázhatlan érdeme, hogy az új szinkör felépítését keresztül vitte a közgyűlésen s már a jövő évi költségvetés tervezetbe fel is vették ennek költségeit, apró részletekben beosztva 5 évi törlesztés mellett.

A főjegyző különben a járási főszolgabíró kezdeményezésére vette az ügyet a kezébe; mert mikor a szini bizottság megalakítását elhatározta Tasnády Imre főszolgabíró, ezzel napirendre tűzte a színészet pártolásának ügyét is.

Tehát a járási főszolgabírája kezdeményezésére a városi előljáróság is megmutatta, hogy a magyar kultúra ügye hazafias kötelesség, s ha új szinköre lesz Csongrádnak, az kizárólag a járás főszolgabírájának és főjegyzőjének érdeme leendő.

Azt ohajtánók, hogy a magyar lelkész kar is álljon a magyar művészet pártolójának sorába és akkor egyesült erővel nagyon sokat lehetne tenni a műveltség terjesztésére.

Adja Isten, hogy ha jövőre Zoltán igazgató Csongrádra jön — találjon itt az eddiginél is lelkesebb szinpártoló közönséget az — új szinkörben.

Az igazgatónak pedig azt tanácsoljuk, hogy — mint azt tervezi is — a helyára-

kat az első két-három évben sz állítsa lejjebb — s meglássa, hogy nem lesz panaszra oka: mert az a mi gondunk legyen, miszerint a szinkör olyan alakban épüljön fel, hogy olcsó helyárak mellett is lehessen jövedelme az igazgatónak. Különben — a viszontlátásra!

Színház.

Mult héten ünnepe volt a színházlátogató közönségnek.

Olyan előadásokban gyönyörködhetett, amelyekhez ritkán volt szokva utolsó években.

Szóval Zoltán Gyula társulata beigazolta, hogy olyan szolid, jól szervezett, művészi erőkből összeállított, de hihetetlenül szerény igényű társulatot keveset találni ma az ország bármely részében.

A Zoltán Gyula társulatának tagjai mind szerény emberek. Nincsenek köztük melüket vereső Dicsőffy Lorántok, mint a hazai színpadokon. Ezek az urak és úrnők olyan szerények, hogy a legcsekélyebb reklámot sem használják fel tehetségük méltánylására, s nem a nagyzási hőbornak, hanem a művészetnek élnek.

Igazán mondhatni, hogy ilyen szolid, nyárspolgári módon rendhez szokott embereket alig láttunk Csongrádon.

A mult heti műsor aztán megmutatta, hogy azért olyan szolid emberek, mert folyton tanulnak, tanulnak s csak így lehet jó előadásokat tartani, bár olyan rossz sugójuk van, hogy képes lenne a legjobb társulatot is tönkre tenni.

Szombaton, június 18-án a «Prima-donnát» adták elő Lomnicy jutalomjátékául. A közönség hálás volt Lomnicy iránt. Beléptekor szünni nem akaró tapsviharral fogadták, amely folyton meg-megújult az előadás alatt. Cincár Kajetánt személyesítő igen találóan. Kiss Sándor pedig Zóna Titust játszta meg nagyon finom színezéssel, bár a karzat szerette volna a drasztikus hangot a ríktó színezést. Trilla Viktort D. Nagy Miklós játszta igen sikerülten. A hölgyek szintén kitétek magukért Revicky Etel, Majosházy Eszti nagyon jól betöltötték szerepeiket — csak az orfeumi primadonna alakja nem volt igazi másolata Carola Cecilának, akiről mintázta a primadonnát a szerző.

Vasárnap július 19-én «A tót leányt», Almássy Tihámér kitűnő népszínművét adták. A címszerepet Revicky Etelka adta, s ebben a szerepben nemcsak kifogástalan, hanem mintaszerű volt. Kiss Sándor művészetével játszta meg a Bandi szerepét, Körösy Valér pedig a Máté Julis alakját híven állította elének. Kitűnő alakot csinált Majosházy Eszti a javasasszonyból, úgy, hogy bátran merjük állítani, miszerint nagy színpadon a közönség kedvence lett volna már régen, ha ilyen szerepekben mutatja be tehetségét. Lomnicy Béla, mint Misó, tót legény szintén jeles volt. Csak azt sajnáljuk, hogy Revicky Etel és Kiss Sándor gyönyörű népdalait a zongora játék kísérte — inkább zavarta.

Kedden f. hó 21-én «Bob herceget» adták a szorongásig megtöltött szinkörben, amely nagyon is szűknek és pokoli módon melegnek bizonyult. Az előadás egyike volt a legsikerültebbeknek. Rendkívül tettzett Revicky Etelka, mint Bob herceg. Csütörtökön meg kellett ismételnit a darabot, telt ház előtt. A publikum 4-szer 5-ször hívta ki felvonások után a színészeket, s Lomnicyt hatszor hívták a lámpák elé, hogy ismétlje meg azt a híres kuplét, melynek minden sorát kacagva hallgatta a tomboló közönség.

Szerdán f. hó 23-án «Hunyadi László halálát» adták elő — még pedig remek előadásban. Zoltánnét (Ronov Ágnes) és Kiss Sándort (Hunyadi László) minden felvonás végén kitapsolta a közönség, s az utolsó előtti felvonásban a búcsú jelenetet Körösy Valérral együtt remekül, fölségesen játszták.

UJDONSAGOK.

— **A mai előadás.** Gorkij Maxim világhírű darabját, az «Éjjeli menhely» című drámát adja ma a színtársulat, mintegy kifejezni ohajtván ezzel a közönség iránt való háláját, azért a meleg rokonszenvért, amelylyel a társulatot pártolta s előadásait zsufolt házak mellett látogatta. Zoltán Gyula igazgató nagy áldozatok árán szerzte meg e világhírű drámának előadási jogát, úgy, hogy megelőzve az összes vidéki színpadokat, Csongrád az első vidéki magyar város, ahol ezt a remek darabot a közönség látni és élvezni fogja. Különben az érdeklődés oly nagy e darab iránt, hogy Félegyházáról, Szentestől és a közeli községekből is várnak vendégeket, sőt az országos színészeti központi iroda jelezte, hogy kiküldötte megnézi az előadást. A remek dráma tárgya a mai társadalom életéből van merítve s úgy van megírva, olyan merész és hatalmas kézzel van a mese szövése és alakjainak rajza megcsinálva, hogy szinte azt hiszi a néző közönség, mikép nem is a színpadon, hanem az élet piacán játszódik le az egész dráma. Gorkij, a jeles író azt vette célul, hogy olyan darabot írjon, amely a Krisztusi szeretet, az evangéliumi tanok igazságát bizonyítja be a hitetlen és romlott világgal szemben, s épen azért a mai előadásról egyetlen lelki atyának sem lenne szabad elmaradni a színházból.

— **Kinevezés.** Mint örömmel értesülünk Zsiga János szegedi s. telekkönyvvezető Makóra telekkönyvvezetővé nevezetett ki. Őszintén gratulálunk.

— **A községi bíróválasztás.** A választás minden nagyobb zaj nélkül megjöttett f. hó 23-án. Bírónak Forgó Gergely lett megválasztva. Nem látjuk helyén való dolognak a késhegyig menő gyűlölködést. Mi elmondtuk hogy miért tartottuk a Csejthey Lajos jelöltségét üdvösnek: de nagyon örvendenénk, ha Forgó Gergely is megtudná valósítani azokat az elveket, amelyek a közügy érdekében mindnyájan ohajtottuk. A községi háztartásában a takarékoskosságot és a hivatalos ügyek viteleiben a szigorú rendet mindig fentartani. Nem mondunk előre ítéletet, megvárjuk, hogy mikép fogja teljesíteni feladatát, s bármit is fog tenni: egyről biztosíthatjuk, hogy ha jól, üdvöset alkot, megdicsérjük eljárását, ha rosszat tesz, elítéljük eljárását — de magán személyét, mint némelyek megcselekszik a mi pártunkon is, az ellenzéken is — nem fogjuk soha a vitába belevonni.

— **A csongrádi nagytemplom kibővítése.** A csongrádi hitbuzgó közönség régi ohajtatást tolmácsolta lapunk, amidőn a templomkibővítés kérdését az új plébános úr figyelmébe ajánlottuk. Örömmel adjuk hírül most tehát azt, hogy a templomkibővítés ügyével a parochus úr magáévá tette a közönség ohaját, sőt említést is tett a templom szűk voltáról a kegyúr, Károlyi Sándor gróf előtt, akitől azt a biztató ígéretet kapta, hogy a jövő évben hajlandó lesz Csongrádnak áldozatot hozni. A parochus úr terve az, hogy a templom hajóját hosszabbítsák meg egész a kerítésig, így legalább a két elsőtített ablak helyett nagyobb ablakokat lehet majd beállítani. A költségek mintegy 40.000 koronába kerülnének, amihez ő felsége, mint legfőbb kegyúr, a kegyúr gróf, a vallásalapot kezelő kormány és a püspöki kar is hozzá fog járulni adományokkal s így lesz megfelelő imaháza végre Csongrádnak is. Megemlítjük e helyütt, hogy a templomi énekhar szervesítését is tervbe vették, s e célra a város is hozhat legalább 100 korona áldozatot évente, hogy hangjegyeket, — az ének próbák idejére világító anyagokat lehessen beszerezni, s némely apróbb kiadásokat lehessen fedezni ebből.

— **Vasárnapi munkaszünet.** A vasárnapi munkaszünet betartására kötelezett üzletek közt a Csongrádon létező bankok és

takarékpénztárakra is kiterjed mátol fogva az a tilalom, amelylyel a közönséget kiszolgálni nem szabad vasárnap. Jó lesz tehát ezt tudni a közönségnek, hogy Vasárnap egész napon át a bank üzletek is zárva lesznek, a ministeri rendelet értelmében.

— **A vármegye a gyümölcsstermelésért.** Csongrád vármegye h. alispánja körrendeletben hívta fel a községek figyelmét a házi ipar és a gyümölcsstermelés rendkívüli fontosságára s egyuttal felszólítja a községeket arra, hogy tartsanak értekezletet a gyümölcs termelés tárgyában, s ha erre hajlandóság van, akkor Czapáry Bertalan orosházi kertészeti szaktanár majd átrándul és előadást fog tartani oly célból, hogy miként lehetne községenként gyümölcsösöket létesíteni, amelyek jövedelméből a közterheket, pótdadókat lehetne fizetni. Kecskemétnek pótdadója 18%, amióta a gyümölcsstermelést felkapta, Jolsva községnek nincs pótdadója, amióta a gyümölcsstermelésből jövedelmet húz. Cseh országban nem egy község van, amely az utak széleire ültetett gyümölcsfák jövedelméből fedezi háztartásának nagy részét.

— **Kosárfonás és háziipar.** A vármegye alispánja megleghangu rendeletben felhívja a községeket arra, hogy a háziipar fejlesztését vegyék gondozásba, s a fafaragó ipart, cirokseprő, kefefonás stb. ipart ajánlja a községeknek abból a célból, hogy a népnek állandó keresete legyen. A fafaragás ügyében a slőjd tanfolyam szervezését mi is ajánljuk a közönségnek: a kosárfonással kapcsolatban pedig azt említjük fel, hogy az idén 1000 és 1000 kósárt kellett idegenből hozatni drága pénzen — a gyümölcszállításhoz — holott télen a nők és gyermekek megkereshették volna azt a pénzt, amibe a kosarak kerültek a kereskedőknek. Hát a 10 hold fűzes beültetése is üdvös dolog lehetne — ha megvalósulna. A község elhatározta ugyanis, hogy 10 holdat beültet fűzesszővel, s erre 100—100 korona államsegélyt kap a kormánytólholdanként. Nem tiz — de 50 holdat kellene beültetni.

— **Kenderáztató.** A kenderáztatás ideje maholnap elérkezik s a hatóság által kijelölt helyeken kívül szigorúan tiltva van másutt is felhasználni a kenderáztatás céljaira a folyó vagy álló vizeket, vagy kenderáztató gödröket. Csongrád községben még mindezeideig nincsenek mesterséges áztatók, amelyek a kender finomságára is befolyással lennének. Nagypál Imre volt főbíró és Sinkó Imre II. bíró azzal az eszmével foglalkoznak, hogy a kendertermelést és ciroktermelést elő kellene mozdítani, nemcsak amiatt, hogy többet jövedelmez, mint a buza, hanem amiatt is, mert itt sok a földnélküli szegény ember, akiknek a kender és cirok feldolgozása keresetet adna, s nem lennének kénytelenek azok legalább, akik a kendergyárban és cirokseprő gyárban munkát kapnának, elvándorolni messze munkára. A 48-as körben ezt a kérdést tárgyalni akarják, s remélhetőleg az új bíró is pártolni fogja ezt a derék tervet; mert az ilyen kérdésekben ő sok értelmességgel, fogékonysággal bír, s majd meglátjuk, hogy megválasztatása fog-e jó eredményeket hozni a népre, a közönségre, a városra, amelynek terhei egyre súlyosodnak, de azok könnyítésén a képviselők nem sokat fáradoztak, sőt azt az egy-két képviselőt, akik hasznos tervekkel és takarékosági kísérletekkel álltak elő, nem is hallgatták meg, hanem elszéledtek a közgyűlésből. Reméljük, hogy az új bíró komolyan fogja fel legszebb hivatását — könnyíteni a közterheken és a szegény népnek új jövedelmi forrásokat, munkakeresetet terem-

teni, hogy ne legyen kénytelen hazátlanul vándorolni Csongrád népe.

— **Hirdető táblák.** A háztulajdonosok bizonyára örömmel fogják tudomásul venni, hogy ezután megszűnik az a csuf szokás, miszerint a házak falait el éktelenítik az ide-oda ragasztott plakátok, hirdetőnények. Most az alispán úr körrendeletben ráparancsolt a községekre, hogy hajtsák végre a régóta szabályrendeletben foglalt ama kötelezettségüket, miszerint a város különböző pontjára hirdető táblákat állítsanak fel s ezeknek használati jogát adják bérbe, oly feltétellel és joggal, hogy csak a bérlőnek szabad plakátokat kiragasztani a táblákra, aki ezért bizonyos díjat követhet.

— **A slőjd tanítása.** A felvidéki városokban már majdnem mindenütt be van vezetve a slőjd tanfolyam az iskolás gyermekek között, akik a verekedés, bicskázás, cigarettázás és kártya helyett az ipari, kézi ügyességet tanulják, nagy kedvvel és nagy gyönyörűséggel. Csongrádnak sok tekintetben rendkívüli előnyét képezné a Slőjd tanfolyam, mert az itteni munkás nép gyermeke az iskolában olyan dolgot is tanulna, amelyiknek az életben, a gazdaságban nagy hasznát veheti. A slőjd ugyanis arra oktatja a gyermekeket, hogy miként kell faanyagokból készíteni egyes szerzőmókat, házi eszközöket, sőt butorokat is. A kormány szívesen áldoz és szervez ilyen tanfolyamokat, ahol arra kéri. Csongrád község képviselő testülete okos dolgot cselekedik, — ha mielőbb kérelmet intézne a kormányhoz a slőjd tanítása iránt.

Vörösmarty-Album. Kulturmissziót teljesít a «Pesti Napló» mikor minden esztendőben, diszes, ingyenes ajándékokban közelebb hozza, a nagy közönség szívéhez a nagy, örökbecsű irodalmi és művészi alkotásokat és azzal, hogy megősmerteti, egyuttal meg is szeretteti a művészetet. Ev-év után gyönyörű művészi ajándékokkal, ritka díszművekkel lepi meg karácsonyra olvasóit a «Pesti Napló», ez a szó legnemesebb értelmében független, szabadelvű és szókimondó lap és most Vörösmarty-nak, a Szózat és a Vén cigány öserejű költőjének életrajzával egyben legkiválóbb alkotásait (Szózat, Szép Ilonka, Csongor és Tünde és számos más) foglalja diszes albumba és adja karácsonyra ajándékol. A Vörösmarty-Album a Zichy Mihály-Album alakjában és nagyságában készül és e tartalmas díszkönyvet 20 nagy, több színben nyomott műmelléklet, továbbá 40—50 szöveggép fogja díszíteni E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékol megkapja a «Pesti Napló» minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fél- vagy negyedévenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a «Pesti Napló»-ra.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Welsz Márk.**

Nyilttér. *)

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Tudomásomra esett, hogy a «Tiszavidék» című csongrádi lapocska «Rakoncátlan pap» cím alatt jónak látta egyik számában személyemet válogatott piszkolódások között a nyilvánosság előtt meghurcolni és olyannak feltüntetni, mint aki miatt a katolikus hívek tömegesen a Kalvin vallására tértek. Ezen állítás valótlanágát saját híveim fogják megcáfolni. A nevezett lapocskával polemikába nem bocsájtkozom, hanem átadom az igazságos közvélemény megérdemelt ítéletének.

Varga Mihály
csanyi plébános.

A hívek cáfolata a következő:

A Csongrádon megjelenő «Tiszavidék» című hetilap f. évi július 12-diki 28. számában nagyságos és főtisztelendő Varga Mihály csanyi plébános úr lelkipásztori működése oly modorban támadatik meg, a melyet a valódi tényállás ismeretében szó nélkül nem hagyhatunk.

Nem hagyhatjuk szó nélkül nevezett plébános úr Csany község hitéletében maradandó nyomot hagyott azon érdeménél fogva sem, hogy elhagyatott állapotban levő templomunkat a környék legszebb templomává tette, csanyi működése alatt lelkipásztori tevékenysége minden oly dologban nyilvánult, ahol a szeretet vallásának papja érvényesülni köteles volt.

*) E rovatban közlöttékert nem vállal felelősséget a Szerk.

